

Lutters dialect

Lutters wordt gesproken in Lutten en omgeving. Het is een noordoost Sallands - Drents dialect. Dit woordenboek Lutters bevat 23 gezegden, 349 woorden en 8 opmerkingen.

23 gezegden

- (stil) bidden - achter de pette
- akelig snel - grie:zelug hard
- alle eendjes zwemmen in het water - alle enties zwōmt int water
- bidden voor en na 't eten - ee-m stille ween
- er komen straks nog te weinig mensen die niet doorgeleerd hebben - ze krie:gt nog verlet an dom'm
- flauw van de honger - ik bin giesum
- geef me nog maar een bakje - doet mi-j nog maa n bakkien
- heb je je bezeerd - hej oe zear edoane
- heb je tijd - ku'j wach'n
- hij komt van het land - hi'j kömp van achter
- hij sloeg de spijker op de kop - hi'j sleug de spieker op de kop
- hij vraagt mij de oren van 't hoofd - hi' j vrög mi' j d' oorn van de kop
- ik ben druk - kannie wach'n
- je bent niet wijs - ie bint nie goed wies
- je liegt het - ie lie:gt ut
- klappen krijgen - op de balg kriegen
- korte ie, lange ie - ie, ie:
- korte oe, lange oe - oe, oe:
- lust je dat wel - lustoe dawwè
- met de koe naar de stier - mit de koe noa de bolle
- spijkers op laag water zoeken - spiekers op leeg water zuuk' ng
- verbazing - grote tied nogantoe
- Vroeger zaten de brommers op de pruimen en nu de pruimen op de brommers - Vrogger zaatn de brommers op de proem'm en now zit de proem'm op de brommers (olde wieven op solexen)

349 woorden

- 't Haantje - Taantien
- 't Jachthuis - Tjachtuus
- aan de diarrhee - drieterug / an de schijt
- aardappel - eereppel
- aardappelkuil - eerpelkoele
- aardappelmeelfabriek - earpelmeelfebriek
- aardappels - eerappels
- aardappelschillen - eapelschellen
- aardbeien - eerebee-zn
- acht - achte
- achterwerk - gat
- afblijven - ofblie-m
- afvoergat - geutegat
- allemachtig - allebarstens
- als 't heet is moet je maar blazen. - Astie-tis mu'j maar poesen.
- Andijvie - Endie:vie

- aslade - assela
- autootje - autoochien
- avond - oavend
- baard - board
- baby - poppien
- bakkerij - bakkeri' je
- balletje - ballechien
- bang - bange
- bangerik - skijterd
- bedstede - beddestee
- bedtijd - beddegostied
- beest - bie'st
- begraafplaats - karkof
- begraven - begraa'm
- begrijpen - begriep'm
- beschuit - dubbelbaks brugchien
- bezem - bessum
- bezwaar - bezwoar
- bijen - bi'jn
- bijl - biele
- blaas - bloaze
- blazen - bloaz'n
- blueband - bleubaand
- boekje - boekien
- boeman (watergeest) - boe'zekeal
- bootje - bootien
- borst - böst
- borstel - bössel
- borsten - titten
- boter - botter
- boterham - botter-am
- boterham - brugchien
- boterham - plakkie (of sneegien) stoete
- botervloot - botterpot
- brandewijn - brahndewien
- bretels - hulpzeel'n
- broek - bokse
- broekzak - buuste
- brood - stoete
- brug - brugge
- bruin - broen
- bruine bonen - broene boon'n
- bult - bulte
- bus - busse
- daarheen - doarhen
- de jouwe - oente
- de mijne (= van mij) - miente
- de vaart - de voort
- de zijne (=van hem) - ziente
- Dedemsvaart - Dee' msvaart (De Voort)
- derde klas - darde klasse
- deur - deure
- dominee - dommeneer (dommenee)

- door - deur
- doos - deuze
- dorp - dörp
- dorpshuis - dörps-uus
- drieendertig - drie-ndartug
- drukken - druk'ng
- drukte - drokte
- drukte van niks - kippedrokte
- duif - doe:ve
- duim - doem
- Duitsland - Duutslaand
- duivel - duu'vel
- één - ie-ne
- een doosje sigaretten halen - 'n deussien segrett'n haal'n
- egel - stekelvearken
- egel - stikkelvarkn
- eiergooien - eierkuuln
- eikenhout - ekenholt
- einde - èènde
- ekster - akster
- erwten - arften
- even - ee'm
- fiets - fietse
- fietslamp - fietselanteern
- fluiten - fluit'n
- fluwelen broek - pilo-mollevel bokse
- fornuis - fernuus
- ga weg, 't is niet waar - goatochhèn, ie lie-gt ut
- gaaan - goan
- geit - geite / sik
- gelijk - geliek
- Gereformeerd - Griffemeerd
- geven - gee-m
- goedemiddag - moi
- goedendag - moi
- goeiemiddag - moi
- goeiemorgen - moi
- goeienavond - moi
- goot - geute
- gootgat - geutegat
- grijs - gries
- grijze - grie:ze
- groen - gruuin
- groente - gruuinte
- grootmoeder - opoe
- grootvader - groffa
- grote achterdeur - baanderdeure
- haan - hane
- haar - hoar
- haar (bezit) - heur
- handschoenen - haansen
- Hardenberg - Add'nbarg
- hemd - borstrok

- Hendrik - Enduk
- Hervormde - Ervörmde
- het armenhuis - Taarm-uus
- hij geeft - hi'j gef
- Hij is verliefd - Hij heft over de hele hoed
- hij komt eraan - hi'j kump daran
- hoed - hoe-d
- hoedje - hoe-tien
- hondje - hontien
- hoog - hoge
- hoogte - heugte
- hooiberg - euijbarg
- hooien - heu' jn
- horen - heu-an
- horen - heuren
- huis - huus
- IJssel - Iessel
- ik - ikke
- ik heb gegeven - ik hebbegee'm
- jij - ie
- jij - iejje
- jongetje - jonchien
- jou / jullie (object-vorm) - oe
- kaas - keeze
- kan - kanne
- kast - kaste
- ked (paard) - kidde
- Keiendorp - Kei-ndörp
- kerel - keal
- kerk - karke
- kerkdijk - kadiék
- kiespijn - koe:zenpiene
- kijken - kiek'ng
- kip - kippe
- kleefkruid - kleverklasse
- klomp - klompe
- klompen - klomp'm
- knijptang - gaffeltange
- koeien - koe:n
- koek - koe:ke
- koekenpan - pannekoekspanne
- koets - koetse
- kooi - kouwe
- kopje - koppien
- kraag - krage
- kraai - kraaje
- krant - krahnte
- krijgen - krie:'ng
- kruidenier - krudenier
- kruiwagen - krulewaa-ng
- laarzen - leaz'n
- ladder - ledder
- langpootmug - heuijwaa'ng

- langzamerhand - toe:verdan
- lepeltje - leepeltien
- leven - lee'm
- lieverd - lie:verd
- lijf - lief
- lijkwagen - liekwaa'ng
- lijmen - liem'm
- lucifers - luussevars
- lui (lieden) - luu
- luier - pisdoek
- maaïen - meij'n
- mamma - mamme
- manchester kostuum - mesester pak
- masker - mombak
- meisje - maachien
- meisje - meissien
- meisje - wichie
- meisjes - magies / wichter
- melkkan - melkkanne
- mier - miegempel
- mij - mi'j
- molen - meule
- molshoop - frootenhoop
- motorfiets - stoomfietse
- mug - mugge
- mus - musse
- mus - musse (vogel)
- muts - mutse-musse
- naad - noad
- naar bed - op berre
- naar bed gaan - der onder kroep' m
- naar huis - op huus an
- nageboorte koe - voel
- negen - nee-ng
- negenennegentig - nee-ng nee-ngtug
- nergens - narns
- nest - nust
- nestje - nussien
- nichtje - nichien
- Nieuwjaar - Ni' j-joar
- oepdoos - huussien
- ogen - oo-ng
- onkruid - roet
- oom Albert - Albert-oom
- oppassen - acht gee'm
- oppassen - acht geven
- opstaan - opstoan
- Oud Lutten - Old Lutt'n
- Oud Lutten - Oldlutt'n
- Oudjaar - Oldejoar
- overhemd - boezeroen
- paard - peerd
- pannenkoek - pannekoek (in 1 panne ebakken)

- pannetje - pannechien
- pappa - pappe
- partje ven een sinaasappel - vuddeltie
- pas op - waart oe
- peluw - peule
- peren - pean
- petroleum - pietereulie
- piemel - piele
- pijn - piene
- pijp - piepe
- pissebed - keldermotte
- pissen - mie:'ng
- plakje spek - plakkien spek
- poep - stront
- poepdoos - huussien
- poot - poote
- portemonnaie - knippe
- poten - poot'n
- primula - zachtlappien
- pruim - proeme
- pruimen - proem-m
- reuzel - russel
- rietsigaar - toe:zebolte
- rijsbezem - rie-zebessum
- roepen - roepm
- roggebrood met kaantjes - roggebrood mit koachies
- rozijnen - rezien'n
- rug - ruggie
- schaaf - schave
- schaafje - schaaften
- schaars - betuun
- scheplepel - slie:f
- schilderij - schilderi-jje
- schilmesje - schellemessien
- schoen - schoe
- schoenen - schoe:'n
- school - schoe-le
- schop - schuppe
- schort - schölluk
- schoteltje - schötteltien
- schreeuwen - skreew'n
- schrijven - skrie:m
- Schrijvers brug - Brugge van Skrie-ver
- sigaar - segare
- sla - sloat (gruuinte)
- slaan - sloan
- Slagharen - Slaghaar'n
- slippers - kleppers
- Sluis 7 - Sluus zeu'm
- snor - snörre
- spekzwaard - spekzwoare
- spelen - speuln
- spijker - spieker

- spijkerbroek - spiekerbroek
- stenengooien - stie:n'n gooi'n
- sterven - starm, doodgoan
- stier - bolle
- stoel - stoe-l
- stoep aan kanaal - stappe
- stoof - stove
- straat - stroate
- strijken - striekng
- strijkijzer - striekie:zer
- stropdas - strik
- tafel - toafel
- tante Hendrikje - Endukmeuije
- tenen - tie'n
- tien - tiene
- tientje - tientien
- toeteren - toe-tn
- tuin - tuun
- turf - törf
- turfschuit - törfbok
- uien - siepels
- uitlaatpijp - uutloatiepe / knalpiepe
- vaak - maanks
- varkensvlees - vark'nsvleis
- verder gaat het niet - wieder giet nriet
- verf - varve
- vier - vie-re
- vijf - vie-ve
- vijfentwintig - vie' mtwintug
- vijftig - vie'm vieftug
- vlonder - vonder
- voet - voete
- voeten - voe-tn
- vogeltje - vogeltien
- vork - vörke
- wacht eens even - wachis ee' m
- wagenwijd open - wiedwaang lus
- waslijn - liende
- waslijnpaal - liendepoal
- wat bliksem - wat blaksum
- wat doe jij daar - waddoei doar
- watertoren - watertoorn
- wc - plee
- weg - stroate
- weg (verdwenen) - vut
- werken - wark'n
- wij - wi'j
- wij / jullie / zij zijn geweest - wi'j / ie / zi'j bint ewest
- wij doen - wi'j doet
- wij krijgen - wi'j kriegt
- wijk - wieke
- wijk (sloot) - wieke
- wipkar - wupkarre

- wittebrood - witte stoete
- worst - wöst
- zakdoek - zaddoek
- zeep - zeepe
- zeis - zè-nde
- zeiswetsteen - strik
- zes - zesse
- zeven - zeu-m
- zevenenzeventig - zeu-m zeu-mtug
- zometeen - voort
- zuigeling - kleine, poppien
- zuur - zoer
- zuurbrand - zoerbraan'n
- zuurkool - zoerkool
- zwarte dijk - zwatte diek

8 opmerkingen

• 6. Omstreeks 1954 / 1955 kregen we op de school van meester Van Herksen nog geen herfstvakantie, maar `jappelkrapvakaansie. (We werden geacht bij de boeren mee te helpen aardappels te krabben of te zoeken in die week, waarin ook Dankdag voor gewas en arbeid viel.) De kinderen uit OudLutten spraken dus over `jappelkrab'n`. Voor ons -van Sluis 7- was dat echter een rare uitspraak. Wij noemden dat 'gewoon' `eerpelkrab'n`. Dit was waarschijnlijk het begin van mijn taalbewustzijn.

• Er zijn mensen (met connecties met de universiteit Groningen) die menen dat de lange (ô:) klank, zoals in woar, voort, sloan, anders moet worden geschreven. Zij vinden dat als je vlug ohah achter elkaar zegt, dit geschreven moet worden als ao. Maar wordt dan maaor en voort vaaort (maurt en vaurt als je het vlug uitspreekt) . Loat oe niks wiesmaken, Sallanders en schreef gewoon voort en board.

Dat is de goeie Sallaandse schriefwieze.

Aofschrieven (afschrijven) liekt toch nargens op

• Gait Stötteboom kwam 's oavends op bezuuk. En maar proaten en proaten. Over de polletiek, 't weer, de boon'n en d'earappel. 't Wördden later en later. Dat begunnen va te verveeln. Hi'j deut de deurties van de beddestee lös, trök zien boezeroen over de kop, de bokse van 't gat en zee: "Gait, a'j voort vut goat, doe'j dan 't licht uut "

• Heb eigenlijk een vraag: bij ons thuis (Zwartedijk in Lutten) werd vroeger gesproken over 'feest in Junne', daar werd mee bedoeld dat je ongesteld was. Ik heb nooit kunnen achterhalen of begrepen waar deze uitdrukking vandaan kwam/komt. Wie

• Omstreeks 1954 / 1955 kregen we op de school van meester Van Herksen nog geen herfstvakantie, maar `jappelkrapvakaansie'. (We werden geacht bij de boeren mee te helpen aardappels te krabben of te zoeken in die week, waarin ook Dankdag voor gewas en arbeid viel.) De kinderen uit OudLutten spraken dus over `jappelkrab'n`. Voor ons -van Sluis 7- was dat echter een rare uitspraak. Wij noemden dat 'gewoon' `eerpelkrab'n`. Deze ervaring betekende waarschijnlijk het begin van mijn taalbewustzijn.

• Op 29 juli 2012 stunden der in dit woordnboek 100 woordn. Wie wil helpn um dit woordnboekien uut te breidn

Bint der nog olde Luttenaarn die olde woordn kent

Zet ze der op jonges!

• Weten wordt uut-espreuken as weetn.

Kriegen as krie-ng.

Zeuvn as zeu-m.

Negen as nee-ng.

• Wordt gesproken in Lutten en omgeving. Is een noordoost Sallands - Drents dialect.

Het gebruik in het algemeen wordt minder. Kinderen spreken liever Nederlands dat men Ollands noemt.

Dit woordenboek 'Lutters' is samengesteld door bezoekers van www.mijnwoordenboek.nl. Heeft u zelf ook woorden of ziet u fouten? U kunt die dan zelf toevoegen en verbeteren op de website, of laten toevoegen door een handige kennis.